ТЕМА 3_ НЕМАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ТА АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА

Рекомендована література для вивчення теми: : [11, c.127-148], [21, c.59-62], [26,c.57-59].

Мінілексікон: нематеріальні ресурси, об'єкти промислової та інтелектуальної власності, винахід, промисловий зразок, раціоналізаторська пропозиція, ноу-хау, товарні знаки, нематеріальні активи, патент, авторське право.

Нематеріальні ресурси — ресурси, які не мають матеріальної основи, але здатні давати прибутки або користь підприємству впродовж досить тривалого періоду. Головною особливістю таких ресурсів ϵ відсутність можливості визначення загального конкретного розміру користі, вигоди, яку вони дають підприємству.

інформаційна діяльність, пов'язана з одержанням інформаційних матеріалів, їх опрацюванням, зберіганням, використанням та поширенням;

програмне забезпечення;

банк даних, який характеризується сукупністю програмних, організаційних та технічних засобів, призначених для централізованого накопичення та використання інформації;

бази даних:

бази знань,

твори літератури та мистецтва.

Винахід — принципово нове технічне вирішення існуючої виробничої проблеми, що дає позитивний ефект для народного господарства.

Промисловий зразок — це розроблена автором або авторським колективом модель виробу, який буде випускатися на даному підприємстві.

Раціоналізаторська пропозиція є корисною рекомендацією, що стосується техніки та технології, які використовуються на даному підприємстві.

Товарні знаки та товарні марки— це оригінальні символи, якими товар даної фірми відрізняється від товарів конкурентів.

 Γ удвіл означає сформований імідж фірми, складовими якого є досвід, ділові зв'язки, престиж товарних знаків, стала клієнтура, прихильність споживачів тощо.

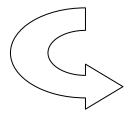
Нематеріальні активи підприємства — права на використання об'єктів промислової та інтелектуальної власності.

Елементи нематеріальних активів мають особливості правового захисту

Патент – ∂ окумент, яким держава (державний орган) надає особі або підприємству виключне право використання зазначеного в патенті або раціоналізаторської винаходу пропозиції. Патентовласник володіє монопольним правом на промислове або інше комерційне використання нематеріальних ресурсів необхідності може заборонити будькому їх використовувати без певного дозволу.

Авторське право ϵ системою правових норм, що визначають виключне право авторів наукових, літературних та художніх творів на використання плодів своєї праці.

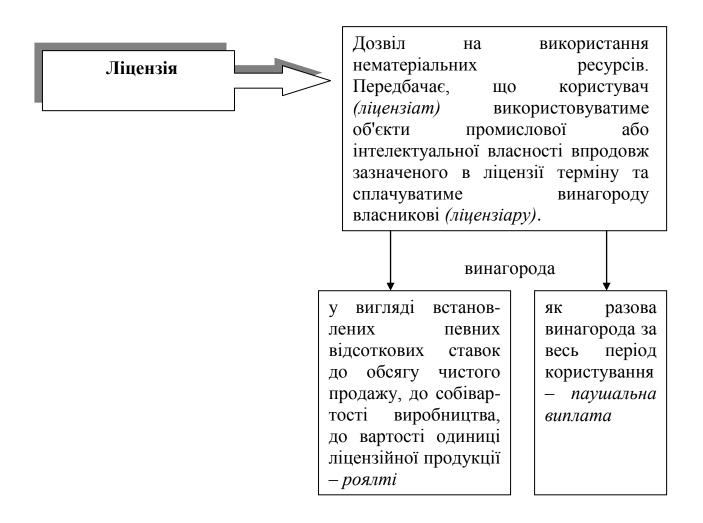
Реалізація права власності на матеріальні ресурси можлива

- шляхом використання права на матеріальні ресурси самим власником;
- представленням власником такого права іншій зацікавленій стороні.

Ліцензійна угода

Угода, відповідно до якої власник винаходу, промислового зразка, товарного знаку тощо (ліцензіар) передає іншій стороні (ліцензіату) право на використання в певних межах своїх прав на патенти, ноу-хау, товарні знаки і т.ін.

Запитання для самоконтролю

- 1. Що таке "нематеріальні ресурси підприємства"? Яке їх значення для сучасної системи господарювання та підвищення ефективності виробництва?
- 2. Дайте змістовну характеристику об'єктів промислової власності. Які особливості використання окремих об'єктів промислової власності?
 - 3. Охарактеризуйте різновиди об'єктів інтелектуальної власності.
 - 4. Дайте характеристику нематеріальних активів підприємства.
- 5. Які документи забезпечують право на використання нематеріальних ресурсів?
- 6. Які види ліцензій ви знаєте? Перелічить ознаки, за якими можна класифікувати ліцензії.
- 7. Як може проводитись плата за користування об'єктом ліцензійної угоди?
 - 8. Дайте визначення понять "роялті" і "паушальна виплата".